

ML/S/IR
Jens Olin
+46 703 64 64 27

BESLUT

Till: Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Yttrande avseende kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik, COM(2023) 402

Remissen avser kommissionens förslag till ändring av Europaparlamentets och rådets förordning om europeisk statistik, (EG) nr 223/2009.

Statistiska centralbyråns (SCB) yttrande utgår ifrån myndighetens roll som nationell statistikbyrå med den innebörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009.

1 Sammanfattning

SCB välkomnar kommissionens initiativ att anpassa den rättsliga ramen för europeisk statistik till framtiden och nya behov av uppgifter. Det finns anledning att se över de legala förutsättningarna för att säkerställa att den europeiska statistiken även fortsättningsvis är relevant och tillgänglig.

I det sammanhanget är kommissionens förslag till åtkomst av ”privat innehavda uppgifter” i artikel 17b-e särskilt viktiga. Därför är det olyckligt att kommissionens förslag är komplext och otydligt avseende definitioner, avgränsningar, roller och ansvarsfördelning. SCB föreslår flera förändringar för att förtydliga skrivningarna.

Kommissionens förslag förstärker kommissionens (Eurostat) roll i framställningen av europeisk statistik. De nationella förutsättningarna avseende åtkomst till privat innehavda uppgifter har uppmärksamats i kommissionens förslag men behöver i vissa avseende stärkas ytterligare. SCB anser att det är viktigt att bevara modellen för europeisk statistik. Framställning av europeisk statistik ska i huvudsak ske med nationella uppgifter och med fullständigt deltagande av medlemsländerna. SCB föreslår att kommissionens rätt att påföra privata uppgiftsinnehavare böter utreds ytterligare.

Kravet att det europeiska statistiksystemet ska ha beredskap för att bidra med aktuell och relevant statistik i en krissituation är rimligt. Däremot är motivet till en ny artikel avseende reaktioner på kriser oklart och den förstärkning som föreslås kan med fördel i stället införas i befintliga artiklar.

Ambitionen att skapa förutsättningar för flexibilitet och snabb anpassning av statistiksystemet är bra men måste ske så att förtroendet för statistiken bevaras. Av den anledningen föreslås att kravet på kvalitetsredovisningar i den nya artikeln om statistik under utveckling stärks.

Kommissionens förslag till revidering av artikeln avseende administrativa uppgifter bidrar inte till bättre åtkomst eller användning av administrativa uppgifter. Om artikeln ska revideras är det ett bra tillfälle att förstärka möjligheten att använda administrativa uppgifter i den europeiska statistiken. SCB ger förslag på sådana åtgärder och understryker vikten av att långsiktigt arbeta för att direktinsamling ersätts med administrativa uppgifter eller uppgifter från nya datakällor.

SCB har allvarliga invändningar mot förslaget att uppgifter som är lagligt tillgängliga för allmänheten inte ska vara sekretessbelagda i den officiella statistiken. Förutom den praktiska aspekten och stora kostnader förknippade med att hålla uppgifter åtskilda kan detta påverka förtroendet för statistikmyndigheter och den officiella statistiken. Förslaget kan komma att få särskilt stora konsekvenser i Sverige med offentlighetsprincipen och personnummer.

Det kan konstateras att kommissionens förslag till ändringar i förordningen om den europeiska statistiken får stora effekter på det europeiska statistiksystemet och förutsättningarna för att framställa statistik. Ambitionen att stärka åtkomsten till uppgifter med syfte att säkerställa den europeiska offentliga statistikens relevans är välkommen men SCB anser att kommissionens förslag behöver justeras för att bättre uppnå det avsedda syftet.

2 Allmänna synpunkter

SCB välkomnar en översyn av förordningen om den europeiska statistiken. Vi delar kommissionens uppfattning att den europeiska statistiken behöver vara modern, flexibel och innovativ för att spegla de utmaningar och möjligheter som följer av digitalisering och anpassning till ett mer hållbart samhälle i Europa.

För att den europeiska statistiken ska vara relevant och användarnas naturliga och prioriterade källa för uppgifter och statistik behöver

det europeiska statistiksystem säkerställa tillgång till ny teknologi, nya metoder och nya källor till uppgifter. Även om SCB noterar att kommissionens intentioner med förslaget till ändringar av förordningen är i linje med detta finns det anledning att ifrågasätta ändamålsenligheten av några förslag. Generellt anser SCB att flera delar av förslagen behöver kompletteras för att tydliggöra avsikt, roller och ansvar.

Det europeiska statistiksystemet (ESS) bygger på ett partnerskap mellan kommissionen och medlemsländernas nationella statistikmyndigheter. De former för samarbete och styrning av ESS som regleras i kapitel II och i kapitel III, artikel 13–16, i förordningen ändras inte av kommissionens förslag. I korthet innebär det att nationella statistikmyndigheter ansvarar för att producera uppgifter om nationella förhållanden för europeisk statistik och att Eurostat sammanställer och sprider uppgifterna i europeisk officiell statistik¹.

Samtidigt innebär kommissionens förslag att Eurostat får en mer aktiv roll i framställningen av europeisk statistik genom bestämmelser avseende en krismekanism, förstärkta skrivningar om tillgång till administrativa uppgifter som underhålls av unionens organ och särskilt möjligheten att göra en begäran om uppgifter från en uppgiftsinnehavare. Dessutom ges kommissionen möjlighet att utfärda straffavgifter i den mån en uppgiftsinnehavare väljer att inte ge åtkomst till uppgifter.

De här förslagen, sett i ljuset av en snabb utveckling avseende uppbyggnad av källor till uppgifter på unionsnivå genom centraliserad administration, exempelvis förslaget att inrätta en tullmyndighet på unionsnivå kan förändra partnerskapet i grunden. Det gäller också nya rättsakter, till exempel dataförvaltningsakten och dataakten samt kopplat till det förslag på särskilda dataområde som till exempel hälso- och turismdata. Det finns anledning att anta att detta är företeelser som blir vanligare och kännetecknar samarbetet inom ESS framöver. SCB anser att det är viktigt att bevara modellen för europeisk statistik och att framställning av europeisk statistik i huvudsak sker med nationella uppgifter och med fullständigt deltagande av medlemsländerna. Det är de nationella statistikmyndigheterna som ska avgöra vilka uppgifter som ska representera nationella förhållanden i den europeiska statistiken. Det är också en förutsättning för transparens och att kunna utkräva ansvar avseende uppgifter om nationella förhållanden. SCB föreslår därför att förordningen förstärks i det avseendet och att det tydliggörs att de nationella statistikmyndigheterna ska få tillgång till

¹ European Court of Auditors, Audit preview, The Commission's role in providing high-quality European statistics, 2021- May

uppgifter avseende nationella förhållanden från uppgifter på unionsnivå där enbart Eurostat har tillgång eller åtkomst till uppgifter.

SCB noterar att kommissionens förslag på flera områden tangerar vad som är acceptabelt enligt subsidiaritetsprincipen. Det gäller dels hur nationella förhållanden ska ordnas avseende ansvarsfördelning mellan nationella statistikmyndigheter och andra nationella myndigheter som är innehavare av administrativa uppgifter, dels hur ansvarsfördelningen ser ut mellan NSI och andra nationella statistikansvariga myndigheter avseende en begäran av uppgifter och när uppgifter delas inom ESS. SCB anser att detta bör justeras.

3 Synpunkter

Skälen

SCB:s kommentarer avseende skälen återspeglar i många fall SCB:s synpunkter på artiklarna i kommissionens förslag till ändringar. En övergripande synpunkt är att skälen ska ändras i linje med SCB:s förslag att andra nationella statistikmyndigheter (ONA) ges en mer självständig roll i artiklarna 17b-e samt 17f. Ytterligare en övergripande synpunkt är att skälen ska reflektera att åtkomst av uppgifter till följd av en begäran i 17b eller genom delade uppgifter i 17f kan användas enligt intentionerna i förordningens artikel 1, inklusive forskningsändamål enligt artikel 23.

Skäl (4): SCB anser att delning av uppgifter inom ESS ska vara restriktivt och att ordet "främja" ersätts av "möjliggöra".

Skäl (5): SCB föreslår att "återanvändning av uppgifter" stryks i linje med förslaget under artikel 3(4)(d). SCB noterar att definitionen av "uppgiftsåtkomst" inte finns med i listan under (5). Med utgångspunkt i att SCB föreslår att definitionen stryks i 3(5)(b) ska skälet inte kompletteras med "uppgiftsåtkomst". Behovet av att definiera "statistik från flera källor" kan ifrågasättas eftersom termen inte används i förordningen.

Skäl (6): SCB anser att skälet skapar oklarhet avseende syftet med kommissionens förslag till ny artikel 16a och åtgärder i samband med en kris. Skälet kan förstås som att statistiska behov vid en kris jämföras med exceptionella behov enligt dataakten och hantering av uppgifter som avses i 17b. Underförstått kan en åtgärd enligt 16a därför endast avse datakällor, enligt definitionen i 3(5)(a), som inte innebär en begäran av uppgifter. SCB anser att skälet är otydligt formulerat och kan strykas.

Skäl (7): SCB anser att hänvisningen till biprodukter av digitala tjänster med fördel kan exemplifieras med uppgifter från kommersiella transaktioner, kreditkortsuppgifter, bankuppgifter och e-handel. Det är i linje med FN:s klassifikation av ”stora data”.

Skäl (9): Det framgår inte hur en betydande uppgiftslättnad eller att uppgiften enkelt inte kan erhållas på annat sätt ska demonstreras eller vem som avgör att dessa villkor är uppfyllda. Utan tydliga villkor och procedurer kan uppgiftsinnehavare enklare hävda att åtkomsten till uppgifter kan ske på annat sätt.

Skäl (10): SCB föreslår att skälet kompletteras med att en begäran även ska omfatta den tidsperiod för vilka uppgifterna görs tillgängliga.

Skäl (11): SCB föreslår att skrivningen kompletteras så att det tydligt framgår att en uppgiftsinnehavare ska informera om förändringar i sina system som kan påverka de begärda uppgifterna.

Skäl (16): Texten bör kompletteras så att det framgår att kvaliteten avseende den statistik som avses kontinuerligt utvärderas och redovisas. SCB anser att det är viktig för att bevara förtroendet för aktörer inom ESS.

Skäl (18): Det är oklart vilket av kommissionens förslag till ändringar skälet avser. De ändringar som föreslås av kommissionen bidrar inte till ett förstärkt samarbete med den akademiska världen.

Skäl (20): SCB föreslår att skälet stryks i linje med de argument som redovisas avseende förslaget till ändring av artikel 25.

Kapitel 1, Artikel 3 Definitioner

4(b) metadata

SCB föreslår att definitionen ändras för att vara i linje med redan existerande lagstiftning avseende statistik där metadata definieras, exempelvis SAIO och IESS.

4(c) uppgiftsinnehavare

Definitionen är central för förståelsen av kommissionens förslag att skapa en hållbar tillgång för europeisk statistik till privat innehavda uppgifter genom att införa artiklarna 17b-e. SCB menar att definitionen av uppgiftsinnehavare är betydligt bredare än de uppgiftsinnehavare som kan bli föremål för uppgiftsåtkomst enligt artikel 17b-e. SCB föreslår att definitionen begränsas till privata uppgiftsinnehavare och att det ändras till att det endast är juridiska personer och privata företag eller organisationer som kan bli föremål för åtkomst av uppgifter enligt 17b-e.

I definitionen fastställs att en uppgiftsinnehavare ska ha rätt eller möjlighet att tillgängliggöra vissa uppgifter. Det är i praktiken inte en avgränsning och det är möjligt att tolka ”vissa uppgifter” som alla typer av uppgifter. SCB anser att det ska framgå att det är uppgifter enligt skäl (7)-(9) som avses.

4(d) återanvändning av uppgifter

SCB föreslår att definitionen stryks. Definitionen bidrar inte till förståelsen av förordningen. Termen återanvändning av uppgifter används i många olika sammanhang. Här kan det förstås som att enbart avse uppgifter som innehas eller tillgängliggörs av uppgiftsinnehavare i den mening som föreslås i 4c och enligt intentionerna i artiklarna 17b-e. SCB noterar att termen också förekommer i samband med administrativa uppgifter i artikel 17a.

4(e) uppgiftsdelning

SCB konstaterar att kommissionen förslag till definition av uppgiftsdelning är oklar och skapar en osäkerhet om avsikten med definitionen och med bestämmelserna i artikel 17f. Det gäller särskilt i relation till artikel 21 som ger ESS-myndigheter rätt att överföra uppgifter inom ESS under vissa förutsättningar. Det behöver klargöras huruvida delning av uppgifter enligt 17(f) även kan innebära överföring av uppgifter. Traditionellt används termen uppgiftsdelning (sharing), även internationellt, för att beskriva en överföring av uppgifter.

5(b) uppgiftsåtkomst

SCB föreslår att definitionen stryks då den inte bidrar till förståelsen av förordningen. Den avslutande delen ”utan att det nödvändigtvis krävs överföring eller nedladdning av sådana uppgifter” kan flyttas till 17c(1)(d). Termen uppgiftsåtkomst används i många olika sammanhang. Här kan det förstås som att bara avse uppgifter som innehas eller tillgängliggörs av uppgiftsinnehavare i den mening som föreslås i 4c och enligt intentionerna i artiklarna 17b-e. Det kan noteras särskilt att kommissionen har valt att specifikt avgränsa uppgiftsåtkomst till ”privata” uppgiftsinnehavare. SCB noterar att åtkomst av uppgifter också förekommer i samband med administrativa uppgifter i kommissionens förslag 16a.

Kapitel III, Artikel 16a, Statistisk reaktion på kriser

SCB har generellt inte invändningar avseende möjligheten att snabbt ta fram statistik för oförutsedda ändamål i en krissituation men anser att den nya artikeln 16a inte är nödvändig för att säkerställa sådana åtgärder.

SCB anser att den lagstiftning som krävs för att tillgodose särskilda behov av officiell statistik som uppstår i en krissituation redan täcks av

nuvarande artikel 14.2 och genom skrivningarna avseende tillgång till data i exceptionella fall i dataakten. Kommissionens förslag till ny artikel 16a tillför en möjlighet att vidta åtgärder även inom områden som inte täcks av det europeiska statistikprogrammet. En text med det syftet kan i stället tillföras artikel 14.2.

SCB anser att ett minimum är att artikel 16a justeras så att det framgår att:

- en åtgärd enligt 16a inte kan vara att inhämta den typ av uppgifter som avses i dataakten om en krissituation kan likställas med ett exceptionellt läge enligt dataakten.
- kommissionen ska erbjuda finansiering för att utveckla ny statistik eller metoder och modeller i enlighet med i artikeln.

SCB stödjer förslaget att åtgärder enligt artikel 16a ska vara frivilliga för medlemsländerna men anser att det inte är förenligt med kravet att de samtidigt ska, tillsammans med kommissionen (Eurostat), säkerställa att dessa åtgärder är relevanta och har tillräcklig täckning på unionsnivå. Texten behöver justeras i enlighet med detta, alternativt kan delen avseende relevans och täckning strykas.

Kapitel III, Artikel 17a, Tillgång, återanvändning och integrering av administrativa register för utveckling och framställning av europeisk statistik

Tillgång till administrativa uppgifter är en prioriterad fråga för SCB. Den nuvarande texten i 17a ger redan ett stöd som innebär att nationella statistikbyråer ska konsulteras av innehavare till de administrativa uppgifterna avseende innehåll och eventuella förändringar. SCB anser inte att kommissionens förslag stärker medlemsstaternas möjlighet att få tillgång till, eller använda, administrativa uppgifter. SCB anser att möjligheten att använda administrativa uppgifter behöver förstärkas. När europeisk statistik utvecklas bör en ledstjärna vara att det ska möjliggöras genom administrativa källor och uppgifter från nya källor. Även existerande sektorspecifik lagstiftning behöver anpassas för att tillåta användning av administrativa uppgifter och ska inte föreskriva direktinsamling för vissa ändamål. En förändring av sektorspecifik lagstiftning kan ske på lång sikt men genom ändringen av förordningen avseende den europeisk statistiken öppnas en möjlighet att tydliggöra att resurser behöver allokeras om från direktinsamling till förmån för administrativa uppgifter och nya källor för uppgifter.

SCB föreslår att artikel 17a(1) kompletteras med en skrivning för att uppmuntra återanvändning av administrativa uppgifter i framställning av europeisk statistik. Det ska framgå att återanvändning av administrativa uppgifter ska stärkas och kan ersätta uppgifter inhämtade genom direkt insamling även när detta föreskrivs i statistisk

sektorslagstiftning under förutsättning att statistikens relevans bibehålls.

SCB anser att det är motiverat att en nationell statistikmyndighet kan begära att innehavare av administrativa register hämtar in uppgifter utöver de som motiveras av det administrativa syftet när det går att visa att det innebär en besparing för staten som en helhet och för att minska uppgiftslämnarbördan. SCB anser att artikel 17a(2) kan kompletteras för det syftet.

SCB anser att texten avseende tidsfrister och kvalitetskontroller behöver förtydligas i 17a(1) och att kravet avseende kvalitetskontroller i 17a(5) stryks. Kommissionens förslag är otydligt när det gäller kraven på de uppgifter som innehavare av administrativa uppgifter ska tillhandahålla de nationella statistikbyråerna och kommissionen. Förslaget kan tolkas som att innehavare av administrativa uppgifter ska upprätta sina administrativa register med hänsyn till krav på leveranser inom de tidsfrister och i enlighet med de kvalitetskrav som fastställs i unionens statistiklagstiftning. Det är inte realistiskt och texten bör förtydligas.

Kapitel III, Artikel 17b, Privata uppgiftsinnehavares skyldighet att tillgängliggöra uppgifter för utveckling och framställning av europeisk statistik

SCB välkomnar kommissionens ambition att förstärka tillgången till nya datakällor för framställning av europeisk statistik. SCB anser att artikel 17b generellt är för vag i flera avseenden för att säkerställa tillgång till uppgifter från nya datakällor.

SCB föreslår att artikeln kompletteras så att det tydligt framgår att de uppgifter som avses i artikel 17b-e är sådana uppgifter som avses i skäl (7)-(9). Se även SCB:s förslag till komplettering av artikel 3 avseende definitionen av uppgiftsinnehavare.

Kommissionens förslag att när vissa villkor i det årliga statistikprogrammet är uppfyllda ska det vara tillräckligt för att begära åtkomst till uppgifter från en privat uppgiftslämnare är för bred. SCB anser att inhämtning eller åtkomst till uppgifter för reguljär framställning av europeisk statistik ska framgå av en sektorspecifik statistikförordning. Det tydliggör också syftet med en begäran och skapar bättre förutsättningar för uppgiftsminimering. För en begäran av uppgifter som avser utveckling av europeisk statistik kan SCB acceptera de villkor kommissionen föreslår. SCB föreslår därför att texten i 17b ändras med innebörden att en begäran av uppgifter för reguljär framställning av europeisk statistik ska motiveras genom sektorsspecifik statistiklagstiftning.

SCB anser att det kan förtydligas när villkoren för en begäran är uppfyllda.

SCB anser att även andra nationella statistikmyndigheter (ONA:s) ska kunna lämna en begäran direkt till en uppgiftsinnehavare. NSI:s ska ges en samordnande roll vilket innebär att de informeras om en begärans innehåll. På det sättet undviks att en uppgiftsinnehavare får flera begäran avseende samma, eller överlappande, uppgifter. SCB föreslår att artikel 17b(1) och (2) skrivs om för att även omfatta andra nationella statistikmyndigheter samt att 17b(2) kompletteras med en skrivning att ONA:s ska informera NSI om begäran.

SCB ställer sig positivt till att uppgifter kan inhämtas av Eurostat där det är mer effektivt. Det är bra att förordningen klargör att det första alternativet är en nationell begäran. Däremot är det oklart hur en situation där Eurostat gör en begäran ska identifieras. Det ska framgå av förordningen vilka villkor som gäller för ett sådant förfarande och när Eurostat eller ett medlemsland kan åberopa att det är mer effektivt med en central åtkomst av uppgifter.

SCB föreslår att det förtydligas att Eurostat kan agera som en central plats för lagring och distribuering av inhämtade uppgifter men att det alltid är det enskilda medlemslandet som avgör vilka uppgifter som ska användas avseende nationella förhållanden i den europeiska statistiken.

SCB anser att avgränsningen till företag med fler än 49 anställda och en omsättning större än 10 miljoner euro är för snäv och behöver motiveras av kommissionen. Om avgränsningen inte kan motiveras föreslås att 17b.5 stryks. Det kan inte uteslutas att de företag som innehar de uppgifter som avses är betydligt mindre eller gör det på uppdrag av andra företag.

Kapitel III, Artikel 17c, Begäranden om uppgifter och former för tillgängliggörande av uppgifter för utveckling och framställning av europeisk statistik

SCB anser generellt att förutsättningarna för att fastställa behov och tillställa en uppgiftsinnehavare en begäran är komplexa och kommer innebära nya administrativa rutiner och kostnader för statistikproducenter.

SCB är generellt av åsikten att uppgifter som inhämtas för den officiella statistiken ska ske utan ekonomisk kompensation till uppgiftslämnare. SCB noterar att det kan finnas situationer där åtkomst till uppgifter för utveckling enligt artikel 17b kan innebära stora kostnader för uppgiftsinnehavaren och där kostnadsersättning kan vara motiverad. SCB föreslår att skrivningen avseende kostnadsersättning till

uppgiftsinnehavare formuleras så att det kan övervägas i särskilda fall och när det avser statistik under uppbyggnad.

Kommissionens förslag att både NSI:s och kommissionen ska kunna besluta om böter avseende begärda uppgifter är långtgående. Det är oklart hur de riktlinjer kommissionen planerar att ge ut förhåller sig till nationell och europeisk lagstiftning. Möjligheten att påföra böter gäller för åtkomst till uppgifter via en begäran men inte uppgifter som hämtas in från andra datakällor. I kombination med otydligheten avseende vilka uppgifter som avses i artikel 17b behöver avgränsningarna klargöras för att vara entydiga och inte kunna missförstås. Ansvar och rollerna mellan medlemsländer och mellan kommissionen och medlemsländerna behöver klargöras. Kommissionens förslag kan tolkas som att en uppgiftsinnehavare kan påföras böter av flera länder och kommissionen samtidigt.

Kapitel III, Artikel 17e, De nationella statistikbyråernas och kommissionens (Eurostat) skyldigheter när de återanvänder uppgifter som tillgängliggjorts för utveckling och framställning av europeisk statistik

SCB anser att avgränsningen till ”uteslutande statistiska ändamål” i 17e(1)(a) är oklar och att det ska förtydligas hur avgränsningen förhåller sig med avseende på tillämpningen av artikel 23. SCB anser att det är viktigt att uppgifterna kan användas även för externa forskningsändamål.

Under förutsättning att uppgifterna kan användas för forskningsändamål enligt artikel 23 och att det är tveksamt om förslaget i 17e(1) är förenligt med offentlighetsprincipen föreslår SCB att hänvisningen till uppgiftsinnehavarens samtycke för vidareanvändning av tredje part i 17e(1)(c) stryks.

SCB anser att artikel 17e ska skrivas om så att det framgår att även andra nationella statistikmyndigheter kan göra en begäran och har samma skyldigheter som NSI:s och kommissionen.

Kapitel III, Artikel 17f, Uppgiftsdelning inom ESS

SCB konstaterar att det är oklart om artikeln avser uppgiftsdelning av uppgifter tillgängliggjorda via 17b-e eller om det avser uppgifter generellt. SCB anser även att det är oklart vilken typ av åtkomst till uppgifter en delning avser. Kommissionens förslag bör kompletteras med en skrivning som tydliggör syftet och vilka uppgifter som kan bli föremål för uppgiftsdelning. (Se även SCB:s kommentar avseende definitionen i artikel 3.4(e).)

SCB anser att 17f(2) ska skrivas om med innebörden att uppgiftsdelning möjliggörs och är frivillig. Generellt förespråkar SCB en restriktiv uppgiftsdelning och att förordningen om den europeiska statistiken

endast ska möjliggöra utbyte av uppgifter. Eventuella starkare skrivningar och obligatorisk uppgiftsdelning bör vara förbehållet särskild sektorslagstiftning eller specifika avtal. För delning av uppgifter enligt 17b bör förutsättningarna kunna upprättas i för ändamålet specifika avtal eller i sektorspecifik statistiklagstiftning.

SCB föreslår att artikeln kompletteras med en skrivning som innebär att kommissionen alltid ska ge medlemsländer tillgång till uppgifter avseende nationella förhållanden från uppgifter på unionsnivå där enbart Eurostat har tillgång eller åtkomst till uppgifter.

SCB anser att uppgifter som använts för att framställa officiell statistik också ska vara tillgängliga för forskningsändamål enligt artikel 23.

SCB anser att även andra nationella statistikmyndigheter (ONA:s) ska kunna lämna en begäran om delning av uppgifter enligt 17f(2).

Kapitel IIIa Utveckling av europeisk statistik, 17g Statistik under utveckling

SCB välkomnar kommissionens förslag och delar uppfattningen att temporär statistik och statistik under uppbyggnad kan bidra till utvecklingen av den europeiska statistiken.

SCB föreslår att 17g(2) kompletteras så att det framgår att kvaliteten i statistik under utveckling kontinuerligt ska utvärderas enligt kvalitetskriterierna i artikel 12(1). Det är förståeligt att kvaliteten i statistik under utveckling kan vara lägre än vad som normalt kan förväntas av officiell statistik. För att bibehålla ett högt förtroende för den officiella statistiken ska det, vid sidan om angivelsen att det är statistik under utveckling enligt 17g(3), bifogas en kvalitetsdeklaration.

SCB föreslår att det tydliggörs att resultatet av ett utvecklingsarbete ska implementeras genom den ordinarie lagstiftningsprocessen och att referensen till 14(1) i 17g(4) ersätts med 14(1)(a). Kommissionen föreslår att resultatet av ett utvecklingsarbete ska kunna implementeras genom den ordinarie lagstiftningsprocessen men även genom beslut av kommissionen i vederbörligen motiverade fall samt via överenskommelser. Det kan få stora konsekvenser när det gäller kostnader för producenter av statistik och kostnader för uppgiftslämnare/innehavare.

SCB anser att det ska vara frivilligt att delta i utvecklingsarbete och att 17g(4) kompletteras med en skrivning med den innebörden.

SCB anser att artikeln ska kompletteras med en lämplig skrivning som garanterar finansiering från kommissionen.

SCB anser att det tydligare ska framgå att utvecklingsinitiativ ska motiveras med utgångspunkt från det årliga statistikprogrammet och att artikeln kompletteras med en sådan skrivning.

Kapitel V, Artikel 25, Offentligt tillgängliga uppgifter

SCB har starka invändningar avseende förslaget till revidering av artikel 25 och föreslår att Sveriges position ska vara att kommissionens förslag stryks och att den nuvarande skrivningen kvarstår.

Förutom den praktiska utmaningen att bevaka vilken information som är offentligt tillgänglig hos en uppgiftslämnare är förslaget förenat med stora kostnader för att hålla offentliga uppgifter åtskilda från sekretessreglerade uppgifter i statistikproduktionen.

I praktiken kommer det att bli svårare att upprätthålla den inhemska sekretessen vilket kan minska förtroendet för statistikmyndigheterna.

I Sverige gäller offentlighetsprincipen och uppgifter är ofta tillgängliga för alla, även på individnivå. För statistiska ändamål samlas offentligt tillgänglig information in från många myndigheter och kombineras till större datamängder. Med den föreslagna formuleringen i artikel 25 skulle det vara möjligt att få tillgång till en omfattande uppsättning uppgifter avseende ett visst företag eller en enskild person från en statistikmyndighet.

SCB befarar att förslaget kan komma att få särskilt stora effekter i en svensk kontext då andra länder inte har samma typ av offentlighetsprincip eller personnummer.

Kapitel V, Artikel 26a, Bidrag till nya nationella ramar för dataförvaltning

SCB har inga invändningar mot förslaget och tycker det är bra med en referens till artikel 2(1) avseende statistiska principer.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Joakim Stymne i närvaro av biträdande generaldirektör Magnus Sjöström, enhetschef Mikael Schöllin, chefsjurist Joachim Angermund samt sektionschef Jens Olin, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Joakim Stymne

Jens Olin